

מילניאלז, צאו להנהיג

בבעיה המרכזית שמטרידה אותם, והיא הסיכוי להיחלץ מט"רדות כלכליות באמצעות כישרון, רכישת השכלה ועבודה קשה. אף שחלקם הגדול מעורב חברתית בתנועות כמו Black Lives Matter בארצות הברית או בחברה האזרחית בישראל, הם לא חשים שיש להם יכולת להשפיע פוליטית בנושאים החשובים להם כמו צמצום פערים חברתיים וכלכליים, טיפול בסוגיות של אקלים וסביבה, איכות חיים ותרבות.

מחקר שביצע רוברטו פואה מאוניברסיטת קיימברידג' וגם הוא פורסם השנה, מראה כי פחות מ-45% מבני דור ה-Y מאמינים בדמוקרטיה באופן שהיא מתנהלת כעת. גם פואה, בדומה לחוקרות מברקלי, מצא כי הבעיה המרכזית שמטרידה את הצעירים, ואינה מטרידה את המנהיגים, היא חוסר הסיכוי של בני דור ה-Y להגיע לעצמאות כלכלית ולהשתחרר מהתלות בהורים. לדור הזה אכזבה עמוקה מכך שהם עורשים הכל "נכון" - לומדים ועובדים, אך אינם צוברים נכסים באופן עצמאי, מעבר ליכולת, שגם היא אינה פשוטה, להקים משפחות ולהתקיים. גם אצלנו, זה לא שלצעירים לא אכפת. הם לא מאמינים ביכולתם לשנות, ומוותרים.

ברוחות הרעות שנושבות מן המחקר של פואה יש גם בשורות טובות, גם אם מסולולן מפותל. פואה מצא כי במדינות המונהגות על ידי מנהיגים המכונים "פופוליסטיים" יש עלייה בעניין ובמעורבות הפוליטית של צעירים. המפגש הערכי של בני דור ה-Y עם הרעיונות והפרקטיקות של המנהיגים הללו, שבנימין נתניהו הוא אחד מהם, אינו מסתכם באכזבה מחוסר האכפתיות למצבם ולעתידם אלא קשור בו עם על אובדן ערכים של המנהיגות. זה, מתברר, מוציא אותם מאווירת הפטאליוס וחוסר הסיכוי שחלקם לקו בה.

דווקא מן המקום הזה ניתן לחפש שביב תקווה וסיכוי למעורבות צעירה שנקעה נפשה מהסיאוב הערכי המשתלט, ועשויה להחליט להשפיע על העתיד. בהחלט יכולה להיות תהוות ברית של מנהיגים ישראלים צעירים המורכבת מכל ארבעת השבטים אליהם התייחס הנשיא לשעבר ראובן ריב"ן לין בנאומו המפורסם מיוני 2015. חילוניים, דתיים-לאומיים וכן, גם חרדים וערבים, שהמשותף להם הוא שאיפה למנהיגות שתנפץ את תקרת הזכוכית המדכאת המונהגת על ידי פוליטיקאים ציניים. מנהיגות שתבונן במה שקורה כאן דרך המשקפיים הערכיות, החשובות כל כך לבני הדור הזה, ומן העמדה הזו תצטרף לפוליטיקה, היכן שמשפיעים ומשנים את המציאות. כל זאת כדי שיהיה להם, לילדיהם, ועל הדרך גם להוריהם, מקום טוב יותר לחיות בו.

את ארצות הברית הנהיג נשיא בן 82 שהוחלף על ידי נשיא בן 78, ואצלנו נאחו בכיסא ראש ממשלה בן 75 - למול מציאות זו אין אלא לחוש עצב על כך שבני דור ה-Y, המילניאלז, אינם מנהלים את העולם או לכל הפחות את המדינה שלנו. ולא, זו לא גילנות; זו השדרה הערכית של בני דור ה-Y אל מול זו של המנהיגים בני גילם של הוריהם או הסבים והסבתות שלהם. מדוע לחוש עצב? כי מהמחקר שנאסף על מילניאלז המכהנים בעמדות ניהול בעשור האחרון אנחנו למדים שהשכל והלב שלהם במקומות הנכונים. הם שואפים לעולם טוב יותר, ובזירות הפעולה שלהם, גם יודעים ליישם. ניתן לשער שאם המילניאלז היו בשלטון לא היתה מתרגשת עלינו השנה האחרונה כפי שהתרגשה, ואולי גם היה לנו אופק אופטימי יותר. אם סאנה מרין מפילנד וג'סינדה ארד-רן מניו-זילנד יכלו לעמוד בראשות ממשלות כשהן בנות פחות מ-40, לבנות ובני הדור הזה אין תירוצים. ילידי הדור הזה נולדו אחרי 1980: הם בני 40 פלוס, וכבר לא ילדים.

מחקרים שבחנו את הסגנונות, הערכים, וההתנהגויות של בני דור ה-Y מראים כי הם נוטים להעדיף סגנונות הנהגה מבוססי השראה, שקיפות ושיתוף, על פני סמכותניות וכוחנות. מחקרים רבים הראו כי צעירים אלה מעניקים ערך גבוה לאחריות חברתית ומנהיגות אתית החסרים אצלנו כל כך. מחקר של ג'יימס וובר מבית ספר למינהל עסקים באוניברסיטת פיטסבורג שפורסם ב"Journal of Business Ethics" ומצוטט מאו בהרחבה, מדגיש שבני הדור נוטים לחדש את התאמה בין הערכים האישיים שלהם לערכי מקומות העבודה. הד"ר ח' 13 במספר של פירמת הייעוץ דלויט על דור ה-Y וה-Z שפורסם לאחרונה, ומקיף 23 אלף משיבים מ-44 מדינות, מחזק עמדה זו ומצביע על מאפיינים נוספים כמו גמישות ופתיחות לרעיונות וחדשנות, שאיפה לגיוון והכללה, העדפה לתקשורת פתוחה ומשוב מיידית. זאת לצד שאיפה לאיזון בין עבודה לחיים אישיים ומשפחתיים.

רבים מבני דור ה-Y מעורבים חברתית ותורמים לקהילה, אבל להשתתף ולהצליח במעורבות פוליטית זה כבר סיפור אחר. איציק שמולי וסתיו שפיר, מהדמויות הבולטות במחאת 2011, עברו מהרחוב למפלגה ובסופו של דבר לא המשיכו בה את דרכם. כך שכל הטוב הערכי שלהם ושל אחרים, למשל מובילי "אחים לנשק", כמעט ואינו משפיע על החיים של כולנו. אנחנו תקועים עם מנהיגים בני 70 עד 80, תושבי עולם ישן. זה קצת כמו לגור עם ההורים לבצח.

שרה סוואנבק וארין הייז, שתי חוקרות מאוניברסיטת ברקלי בקליפורניה, פרסמו לאחרונה מחקר על מעורבותם הפוליטית של בני 18-43. הממצאים המרכזיים הם כי בני הדור הזה אינם סומכים עוד על המערכות הפוליטיות. רבים מהם מאוכזבים עמוקות מכך שהפוליטיקאים אינם עוסקים

הצעירים מאוכזבים עמוקות מכך שהם עושים הכל "נכון" - לומדים ועובדים, אך אינם צוברים נכסים באופן עצמאי, מעבר ליכולת להקים משפחות ולהתקיים. אז זה לא שלצעירים לא אכפת. הם לא מאמינים ביכולתם לשנות

ד"ר איתי שילוני הוא מייסד ומנכ"ל S2R, חברה לייעוץ ארגוני אסטרטגי ומרצה עמית בביה"ס אריסון למינהל עסקים באוניברסיטת רייכמן

page

367